

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/65/2015
Identifikačné číslo spisu: 4014200787
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:4014200787.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci žalobcu: K. G., bytom P., Y. XXXX, zastúpený JUDr. Martinom Kákošom, advokátom so sídlom Topoľčany, Bernolákova 1546/323, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č.8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 01.decembra 2014, č.k. 23Sds/202/2014-19, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 01.decembra 2014, č.k. 23Sds/202/2014-19, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 11.júla 2014, z r u š u j e a vracia odporkyňi na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 283,95 € na účet jeho právneho zástupcu č.ú. XXXXXXXXXXXX/XXXX, IBAN: D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, SWIFT (BIC): UNCRSKBX, VS:5514, a to do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 01.decembra 2014, č.k. 23Sds/202/2014-19, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 11.07.2014 a zmenové rozhodnutie toho istého čísla zo 06.10.2014 (ďalej len „rozhodnutie“), ktorým podľa § 60, § 65, § 255 ods. 5 a § 274 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok (správne malo byť „o zvýšenie starobného dôchodku“) s odôvodnením, že nezískal potrebnú dobu 15 rokov dôchodkového poistenia, lebo od XX.XX.XXXX mu bol podľa § 38 zákona č.328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov priznaný výsluhový dôchodok, pričom pre nárok a výšku toho dôchodku mu bola zhodnotená doba výkonu základnej vojenskej služby od 31.07.1967 do 30.09.1969 a doba trvania služobného pomeru v Hasičskom a záchranárskom zbore (ďalej aj „doba služby hasiča“), zaradené do II. pracovnej

kategórie zamestnaní; keďže toto zamestnanie nebolo zaradené do I. pracovnej kategórie ani do 1., resp. 2.kategórie funkcií, nespĺňa podmienky pre zníženie dôchodkového veku a tento dovŕšil dňom XX.XX.XXXX - s poukazom na ustanovenie § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. odporkyňa dobu služby hasiča nehodnotila ako obdobie dôchodkového poistenia.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že rozhodnutím Ministerstva vnútra SR z19.01.2011 bol navrhovateľovi od XX.XX.XXXX priznaný výsluhový dôchodok. Navrhovateľ teda získal dobu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok a preto odporkyňa túto dobu nehodnotila ako dobu dôchodkového poistenia v súlade s § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že žiadosťou z 24.04.2014 nežiadal o priznanie starobného dôchodku, ale o prepočet jeho sumy po započítaní doby služby, zaradenej do II. pracovnej kategórie, ktorá doba mu pri priznaní starobného dôchodku hodnotená nebola. Súčasne poukázal na to, že v zmysle judikatúry najvyššieho súdu sú pojmy I. a II. pracovná kategória totožné s pojмами 1., resp. 2.kategória funkcií. Podľa jeho názoru odporkyňa mala vypočítať teoretickú výšku jeho starobného dôchodku pri zohľadnení aj dôb a vymeriavacích základov počas trvania služobného pomeru hasiča a výšku jeho starobného dôchodku mala určiť po odpočítaní výsluhového dôchodku za dobu služby. Namietol tiež, že požiadal aj o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok od októbra XXXX do februára 2014; zamietnutie tejto časti žiadosti odporkyňa nijako nezdôvodnila a nezaoberala sa ňou ani krajský súd.

Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Poukázala na to, že žiaden právny predpis neumožňuje prekvalifikovať dobu výkonu služby v II. pracovnej kategórii na 2.kategóriu funkcií a znížiť z toho dôvodu dôchodkový vek.. Navrhovateľ v dobe služby nebol vojakom v zmysle § 129 zákona č. 100/1988 Zb., ale hasičom, preto jeho „civilné“ zamestnanie v II. pracovnej kategórii nemožno zaradiť do 2.kategórie funkcií .

Podľa § 492 ods. 1 zákona č.162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmala napadnutý rozsudok bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu nemožno potvrdiť.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že v zmysle judikatúry najvyššieho súdu sú pojmy I. a II. pracovná kategória totožné s pojмами 1., resp. 2.kategória funkcií, táto námietka nie je dôvodná. Uvedený právny záver, najvyšší súd opakovane judikoval len v prípadoch vojakov z povolania, zaradených na dôchodkové účely do 1. a 2. kategórie funkcií, ktorým nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Ani z pripojeného spisu Ministerstva vnútra, odboru sociálneho zabezpečenia nevyplýva zaradenie dôb služby do 1., resp. 2.kategórie funkcií.

Z evidenčných listov o dobách zamestnania navrhovateľa vyplýva, že zamestnanie zaradené do II. pracovnej kategórie vykonával v období od 31.7.1967 do 30.09.1969 a od 01.07.1975 do 31.01.1993, teda 19 rokov a 275 dní. Výkon zamestnania v II. pracovnej kategórii v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. preto nezakladal nárok na zníženie dôchodkového veku.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že na základe žiadosti z 18.02.2011 navrhovateľovi od XX.XX.XXXX priznala starobný dôchodok rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX z 01.04.2011 v sume

299,70 € mesačne, keď ako doby dôchodkového poistenia hodnotila obdobie štúdia od 01.09.1963 do 31.08.1969, dobu zamestnania od 8.10.1969 do 30.06.1975 ako aj dobu trvania služobného pomeru od 01.02.1993 do 31.03.2002, počas ktorej navrhovateľ čerpal služobné voľno bez nároku na plat a ktorá mu nebola zhodnotená ako doba služby pre nárok na výsluhový dôchodok.

Žiadosťou o starobný dôchodok z 24.04.2014. navrhovateľ požiadal o „prehodnotenie výšky starobného dôchodku“.

Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, colníkov (ďalej len "policajt"), profesionálnych vojakov ozbrojených síl, vojakov mimoriadnej služby (ďalej len "profesionálny vojak"), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 60 ods. 2 zákona č.461/2003 Z.z. obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Rovnako podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu 2) a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu 55).

Podľa poznámky pod čiarou osobitným predpisom 2) je zákon č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“).

S účinnosťou od 01.01.2008 sa za „policajta“ na účely zákona č. 328/2002 Z.z. považuje aj príslušník Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „hasič“).

Dňa 21.08.2014 bola odporkyni doručená aj žiadosť navrhovateľa o zvýšenie starobného dôchodku za doby ďalšieho dôchodkového poistenia od XX.XX.XXXX do 31.12.2013, od 15.04.2013 do 30.11.2013 a od 02.01.2014 do 31.01.2014.

Pre posúdenie veci bolo podstatné vyriešenie otázky, či navrhovateľ získal dobu služby policajta v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok a jeho trvanie.

Nebolo sporné, že navrhovateľ dobu služby získal v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., že jeho služobný pomer hasiča sa skončil dňom XX.XX.XXXX a že v tento deň požiadal o priznanie výsluhového dôchodku, ktorý mu bol od XX.XX.XXXX podľa zákona č. 328/2002 Z.z. aj priznaný.

Odvolačný súd však poukazuje na osobitnú úpravu zákona č. 328/2002 Z.z. vo vzťahu k hasičom, teda aj k navrhovateľovi.

Výsluhový dôchodok je v zmysle § 30 písm. d) zákona č.328/2002 Z.z. dávkou výsluhového zabezpečenia.

Podľa § 143t ods. 2 zákona č.328/2002 Z.z. v znení zákona č. 449/2008 Z.z., účinnom od 01.01.2009, hasič, ktorému skončí služobný pomer v období od 1. januára 2009 do 31. decembra 2010, môže

požiadať Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa osobitného predpisu. 3f).

Osobitným predpisom sa tu rozumie zákon č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

Podľa § 143t ods. 3 zákona č.328/2002 Z.z. dňom podania žiadosti podľa odsekov 1 a 2 zaniká hasičovi nárok na výsluhové zabezpečenie podľa tohto zákona.

Navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 62 rokov podľa § 65 ods. 2 zákona č.461/2003 Z.z. dňom XX.XX.XXXX. Výsluhový dôchodok bol priznaný od XX.XX.XXXX. Dňom podania žiadosti o starobný dôchodok mu v zmysle § 143t ods. 3 zákona č.328/2002 Z.z. nárok na výsluhový dôchodok ako dávku výsluhového zabezpečenia zanikol.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne nie je súladné so zákonom. Rozsudok krajského súdu preto podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O.s.p. zmenil, rozhodnutie odporkyne z 11.07.2014 v znení rozhodnutia zo 06.10.2014 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa rozhodne o žiadosti o nové určenie výšky starobného dôchodku znovu, zohľadní aj následnú žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok a nové rozhodnutie riadne odôvodní, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1, § 149 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku vzhľadom na úspech navrhovateľa v konaní.

Navrhovateľ vyčíslil trovy z titulu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 283,95 €, a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie vecí a účasť na pojednávaní krajského súdu v roku 2014) 2x 61,87 € podľa § 11 ods. 4 vyhl.č. 655/2004 Z.z. + 2x 8,04 € ako režijný paušál, za odvolanie proti rozsudku 1x v sume 64,53 € + 1x 8,39 € režijný paušál, náhradu cestovného na pojednávanie dňa 01.12.2014 osobným motorovým vozidlom OPEL ASTRA z Topoľčian do Nítry a späť v sume 17,61 €, (za 66 km pri základnej náhrade 0,183/km a spotrebe pohonných hmôt 6,1 l/km pri cene 1,373 €/l paliva + náhradu za stratu času za 4 polhodiny x 13,40 €, t.j.53,60 €. Vyčíslené trovy cestovného navrhovateľ preukázal technickým preukazom OMV.

Priznanú náhradu trov konania je odporkyňa povinná zaplatiť navrhovateľovi k rukám jeho právneho zástupcu (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.